

NÉPNEVELŐ

NEVELÉS- ÉS OKTATÁSÜGYI LAP

A MAGYARORSZÁGI LATIN ÉS GÖRÖG SZERTARTÁSÚ KATHOLIKUS NÉPOKTATÁSI INTÉZETEK SZÁMÁRA

Kiadja a **SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT** Budapesten.

Megjelenik minden vasárnap egy ívnyi terjedelemben.

Megkapja e lapot minden kath. népoktatási intézet egy példányban ingyen.

Előfizetési ár: egész évre kor. 6.—.

Kéziratokat nem küldünk vissza.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

BUDAPEST,

Szentkirályi-utca 28b. sz. a.

(SZENT-ISTVÁN-TÁRSULAT)

A hirdetések árszabálya:

A pályázati hirdetéseknek minden egyes szóért minden közlés után 6 fillér (3 krajczár) fizetendő.

Egyéb hirdetéseknek:

egész oldal ... kor. 32.— | negyed oldal ... kor. 8.—
fél oldal ... » 16.— | nyolczad oldal » 4.—

a díjak előre beküldendők a Szent-István-Társulathoz

A nemzeti kultúra szelleme.

Baró Hornig Károly veszprémi püspök megnyitóbeszéde a Szent-István-Társulat közgyűlésén.

A keresztény magyar társadalom előkelőségeinek élénk részvételével tartotta meg az idei közgyűlését is a Szent-István-Társulat. A közgyűlésen Hornig Károly báró veszprémi püspök mondott megnyitóbeszédet, melynek minden szava a mélyen látó főpásztor őszinte és bátor intelme a keresztény magyar társadalom minden polgárához, de különösen azokhoz, akik a nemzeti kultúra munkásai s akik hivatva vannak a nemzeti kulturának egészséges szellemet kölcsönözni.

Rövid bevezető szavak után így szól a püspök-elnök:

Sajnos, talán a kellőnél könnyebb volt azt találnom, csak szét kellett pár pillanatra nézmem társadalmi életünk mezején, hogy fájdalommal szemléljem ama lázas kapkodást, ama nagy részben okadatolt általános elégedetlenséget Európaszerte s nem legkevésbé hazánkban, mely napjainkat jellemzi és szemléljem a közszellemnek oly nagymérvű megtévesztését és eltévelyedését, hogy a csendesen figyelő néha önkénytelenül is azt kérdezhetné: van-e még józan ész a világban, az emberi fejekben? s hova vezetend mindez?...

S a felelet erre?

Van, igenis van még józan ész, de akikben van, azok iszonyu terrorizmus alatt állanak: a gonosz, keresztényellenes irányzatosság terrorizmusa alatt s nem mernek mozogni, mert régóta, a legujabb időkig a társadalmi élet terén laza csapatot képeztek csak, összefüggés, összetartás, szervezet és vezetés nélkül és e laza csapat szemből, mint mondom, irányzatosságot, terrorizmust áll, a maga részéről szervezve, nyíltan és titkon, tegyelmezve akár egy rabszolgaesapat, melynek rajta élődő vezérei, nyíltan be nem vallható célok érdekében, jóhiszemű tájékozatlanságával visszaélve és az eszközökben éppen nem való-

gatva, hangzatos és az emberi észjárás legalan tasabb ösztöneire számító szólamokkal és jelszavakkal egyre amitják ugyan, de olyképpen bol dogíthatni, mint saját jobb tudásuk ellenére ígér getik, soha sem fogják: mert az emberi társadalmat oly, éppen e társadalom természetéből folyó, tehát megváltozhatlan tényezők és viszonyok igazgatják, melyek bizonyos utopistieus álmok teljesülését örökké lehetetlenné tették, teszik és teendik.

Eszközöket említettem, melyeket a terror vezéreiből válogatás nélkül felhasználnak a tömegek fellázítására és megtévesztésére. Ezek közé tartozik az is, hogy amitott követőit, a tagadhatatlan nehéz bajok sulya alatt roskadozó népeket egyelőre és legelső sorban a katolikus egyház, de egyáltalában a kereszténység, annak tanai és szolgálói ellen izgatják, vagyis: hogy egy náluk is nagyon divatos szót használják: fanatizálják, mintha ezek: a katolikus egyház, sőt tovább megyek: a kereszténység egyáltalában, annak hit- és erkölestana és ezekből származó világnézlete lennének okai a milliók kínjainak és vergődésének, lennének okai az államokat és nemzeteket kiszípolozó uzsorának, az abból származó elszegényedésnek és általános nyomornak, — mintha ezek lennének okai a köz- és társadalmi élet majd minden mozzanataiban és viszonyaiban mutatkozó ledérségnek, lelketlen- és lelkiismeretlenségnek, a kölcsönös igazság és méltányosság érzete majdnem teljes hiányának, szóval mindamaz anyagi és szellemi zülledtségnek, mely napjainkat jellemzi!

Mind ennek a katolicizmus, mind ennek a kereszténység lennének okai?...

Ki nem látja itt a taktikát, melyet nem csekély mérvben a kereszt elleni gyűlölet sugalmaz, de amely a többiben oda céloz, hogy hamis és hazug utjelzőket állítsanak fel, melyek segítségével a rövidlátó és a dolgok mélyére nem tekintő, tekinteni gyakran nem is képes szegény, bajlódó és küzködő tömegeket örökös tévkörben vezessék körül.

Ez eddig sikerült és sikerülni fog mindaddig, míg nem sikerülend a hazugság szavával szemben érvényesíteni az igazság szavát, hogy nyilvánlanak a segítségért kiáltók szeméi s hogy megszülvén a lidércnyomás az oly soká gonoszul rászedettek milliói — mint már annyiszor láttuk a történelemben — felocsudva visszatérnek odá, ahonnan álnokul elesalni iparkodtak őket: vissza a kereszthez, annak tövé-en keresve és találva sorsuk jobbra fordulását, szellemi és anyagi megnyugvásukat.

Nincs kétség benne, uraim, és csak igen veszedelmes optimizmus képzelhetné az ellenkezőt — nincs, mondom, kétség benne, hogy e fordulat beálltaig a keresztény eszmének még nagy, talán véres küzdelmeken kellend keresztül mennie: de el fog, mert el kell jönnie a pillanatnak, midőn az igazság, éppen a benne rejlő isteni szikra erejénél fogva keresztül törend azon vastag ködrétegen, melylyel gonosz szándékoság, nem ritkán hazug áltudomány mezébe burkolva, már elég soká elhomályosítja; el kell jönnie ama pillanatnak, melyben új életre ébresztő, áldó nap gyanánt fog felragyogni a nehéz alomból kelők előtt Szentatyánk jelszava: «Omnia restaurare in Christo» — «Krisztus szent nevében, Krisztus szent tana után indulva kell, hogy a világ boldog megújulása történjék»: — ez az, amire szükségünk van, ez az egyedül igazi «reform» — vissza Krisztu-hoz!

De épp, mert erre szükségünk van, mert e nélkül semmire se megyünk, nem szabad a dolgok jobbrafordultát tétlenül, csak amugy Isten jóvoltából várunk; nem szabad eltejeitennünk, hogy a kereszt diadaláért fáradva és küzdve, keresztény, vallásos kötelességet teljesítünk. S ha széttekintek hazánkban, mintha minden vad láрма dacára mégis egy jobb jövő hajnalpirkadását nemém észrevenni. Mozgunk, iparkodunk, sőt már is, némelyek meglehető bosszantására figyelemre méltó eredménnyel működünk az irodalom, a napisajtó terén, — mozgunk, iparkodunk, sőt az ellenfelet már is nyugtalanító eredményeket értünk el a társadalmi sorakozás terén. Mindkét mozzanatot szívem mélyéből üdvözlöm, mert és a meddig — amiben különben a jövőre nézve sem kétlem, — Anyaszentegyházunk megváltozhatlan szervezetének keretén belül marad; üdvözlöm és mindinkább felvirágzását óhajtom, mert eddigi tapasztalataink szerint, e párhuzamos mozgalmak ama megingathatlan sziklán állanak, melyen a pokol kapui nem vésznek erőt, melyet sem a számító gonoszság, sem a felszeg tudakosság zavaros hullámai tel nem dönthetnek, alá nem moshatnak, — ama sziklán állanak, — melynek ormairól épp e napokban ismét hirdető Krisztus földi helytartója, hogy valamint hiábavaló volt az irányvesztett, bár legjelesebb elmék vergődése Tertulliantól Pasaglia és Döllingerig, úgy manap is csak az találja az igazságot, aki az apostolok fejedelmével, Péterrel mondja: «Domine, ad

quem ibimus? verba vitae aeternae habes — Uram, kihez menjünk, az örök élet igéi Nálad vannak.»

Az orsz. kath. Tanügyi Tanács vitatételei.

A felnőttek oktatása.

Tanügyi Tanácsunk erős gyakorlati érzékkel válogatta ki azokat a kérdéseket, amelyeket a mai tanításügyi mozgalmak napirendre vetettek. Nemzeti ujjászületésünk korszakában nem volt még idő, amelyben az általános érdeklődés a nemzeti művelődés intézményei felé olyan mértékben irányult volna, mint mai nap. Ezen üdvös föllendülésnek mozgató erői egyrészt a világszerte megindult azon törekvésben keresendők, amely a népműveltségben, a nép értelmi képességeinek nagyobb fokú kifejlődésében keresi a támasztó pontokat arra nézve, hogy a helyes megítélés alapján, tisztultabb fölfogásnak hódolhasson; másrészt pedig azon tagadhatatlan tényen, hogy nálunk különösen a *népnevelés* terén még fölötté sok a teendő és a meg nem oldott kérdés.

Analfabétáink nagy száma, a gazdasági viszonyok érdeke, a népműveltség emelése és a jövő politika változásai fölszínre hozták a *felnőttek* tanításának kérdését.

Valóban megdöbbenő, hogy a felnőttek körében milyen nagy a tudatlanság, az ismerethiány. A felnőttek tanításának kérdésénél, a nép zömét értve, a felnőttek háromféle kategóriáját kell megkülönböztetnünk. Először azokat, akik a népiskolát elvégezték, másodsor azokat, akik csak 1—2 osztályt jártak és harmadszor, akik iskolába nem is jártak.

Az első csoportbeliekéről azt tételoznők föl, hogy miután azok a népiskolát elvégezték, a népműveltség minimumát birják. Sajnos azonban, de való, hogy ez nem így van. Megáll az embernek az esze, ha elgondolja, hogy ez, vagy az 4, 5, 6 évig iskolába járt, mert bizonyítványa van róla és mégis milyen tudatlan, pedig még csak 16, 17 éves; hová lesz ennek a tudása később?

Bizony el kell ismernünk, hogy tanítási működésünknek kevés a sikere. De miért van ez így? Itt valahol hibának kell lennie. Nem egyéni véleményem ez, hanem tudom, sokak tapasztalata az. Az én nézetem szerint a baj ott van, hogy a mi tanításunk nem eléggé *gyakorlati, életrevaló*. Nem tudom miért, de mi bizony nem tudunk szabadulni attól a gondolattól, hogy ne az iskolának, hanem az életnek tanítsunk. Az *iskolának* való tanításból következik azután, hogy a drága időt oly dolgokkal töltjük, ami esetleg a tanítás lényegéhez nem értő iskolalátogatónak és a vizsgálatra szól, de reális, praktikus haszna nagyon kevés, vagy semmi. Innét az eredménytelenség, aminek mutatkoznia nem volna szabad. Hiszen nekünk tulajdonképpen a felnőtt-

tek
ezze
besz
már
besz
De
ugy
Mi
a tö
mos
nyeg
tásá
mén
jutn
hián
sége
ség.
Min
a n
bír
meg
min
tudo
népi
nak
tenn
amin
nek
lűgg
velő
És
ezen
van
iskol
tiz h
mert
épp
embe
népe
Uram
akine
több
még
közö
kódé
tóság
korsz
Sz
kitér
módj
érdek
Ha
és al
élet
akkor
esop
amely
azok
dést
iskola
A
legna

tek tanításáról, oly értelemben, a hogyan nekünk ezzel most legelső sorban foglalkoznunk kell, beszélünk sem kellene, mert hiszen mióta van már a tankötelezettség törvénybe iktatva, mióta beszélünk már magyar nemzeti népoktatásról? De hiszen éppen az a baj, hogy törvényünk van ugyan, még pedig elég, de végrehajtva nincsenek. Mi megelégedtünk évtizedeken át azzal is, hogy a törvény, hacsak a papiroson is, megvolt; csak most, amikor komolyan akarunk a dolog lényegéhez fogni, látjuk a bajt. A felnőttek tanításával sehol és soha teljes célt, általános eredményt nem értek el és számottevő sikerre jutni mi sem fogunk, mert a felnőttek értelmi hiánya, szellemi és erkölcsi műveltségük csekély-sége olyan, mint a láz, amely nem önálló betegség, hanem kóros, beteges állapot következtése. Minden tényezőnek arra kell törekednie, hogy a nép egyetemének, minden felnőttnek igenis bírnia kell azon elemi ismereteket, amelyekre meglelt korában szüksége lesz és amelyet a mindennapi élet töle joggal megkíván. Én nem tudok szabadulni attól a gondolattól, hogy a *népiskolát* kell elsősorban a felnőttek tanításának szempontjából is fejleszteni, mindent megtenni, hogy a *népiskola* csakugyan azzá legyen, aminek lennie kell. A népoktatási intézményeknek és mindannak, ami ezzel szorosan összefügg, elhanyagolása, oka annak, hogy a népművelődés terén még olyan sok a kívánni való. És nem is lesz az másképen mindaddig, amíg ezen a téren alapos rendet nem csinálunk. Itt van például a beiskolázás kérdése, a rendes iskolajárás, az iskolai évek pontos betartása, tíz hónap, még pedig kivétel nélkül mindenütt, mert hiszen az iskolai tanításra és nevelésre épp olyan szüksége van a falusi, mint a városi embernek. Az egyes osztályok rendkívüli túlnépessége, mennyire hátráltatja az előrehaladást. Uram Istenem, mit is tehet az a szegény tanító, akinek osztályában 100–120, sőt még ennél is több gyermek ül vagy helyszükségben áll, hozzá még 6–7 havi tanítási időben! Ilyen viszonyok között bizony lehetetlen az eredményes működés. És legyünk őszinték, az elkeseredett tanítóság is hátráltatja nemzeti népművelődésünk korszerű emelkedését.

Szükségesnek tartottam ezen talán hosszú kitérést, mert jelezni akartam benne, annak a módját, hogy a felnőttek műveltségének emelése érdekében, mit kellene első sorban tennünk. Ha mindenki elvégezné a teljes népiskolát és abban olyan tanításban részesülne, amely az élet követelményeit szigorúan szem előtt tartja, akkor megszűnnék a felnőttekről jeleztem három csoport és olyan népműveltségről beszélhetnénk, amely túl volna az elemi ismeretek körén, csak azok bővítésére volna szüksége és az érdeklődést azon kérdések felé terelhetnők, amelyek az iskolai tanítás körén kívül esnek.

A jelenben pedig a felnőttek tanításához a legnagyobb buzgalommal hozzá kell látnunk,

hogy a mulasztottakat pótoljuk. A jövőt illetőleg pedig azon magasabb szempont is kell, hogy vezéreljen, hogy a felnőttekkel beláttassuk a kulturális haladás szükségét, hogy ezzel úgy önmaguk művelését eszközöljék, mint gyermekeik iskolázására minél nagyobb gondot fordítsanak, hogy ezzel a felnőttek tanítását megelőzzük és más mederbe tereljük.

A felnőttek tanításának mozgalmából azt látom, hogy itt túlságosan nagy apparátussal készülünk megindulni, ami ugyan nem hogy baj nem volna, hanem igen hasznos dolog, ha a tanításnak első feltételei meglennének. Ezek pedig legelőször is a *hallgatók*, azaz a felnőtt tanulók és az előadók, a *tanítók*.

Nem hinnők, milyen nehéz az embereket a leghizelgőbb módon is előadások, tehát tanítások hallgatására bírni. A *pozsonyi* magyar közművelődési egyesület évek során át tartat *Pozsonyban* ingyenes népies előadásokat és bizony nehezen tudunk utat törni magunknak. *Pozsonyban* pedig százak és százaknak kellene ilyen előadásokat hallgatniok. Legnépesebbek még a képekkel illusztrált előadások. Szomorú bizony, milyen gyenge még a népünkben az érzék a kulturális érdekek iránt. De nem a csüggedés adja tollamra ezeket, hanem ellenkezőleg a gond, ezen közömbösség megtörésére, mert ezt meg kell változtatnunk. Felsőbb, ideálisabb, a művelődési érdekek iránt is fogékonnyá kell tennünk a népet és ha ezt elértük, akkor már célunkat is elértük, mert akkor szellemi igényeinek kielégítésére maga is utatmódot fog keresni. Jelezni akartam ezzel, hogy e tekintetben is nehézségekre fogunk akadni, amelyeket jó lesz eleve ismernünk, hogy ezekre is legyen gondunk.

A másik kérdés, az *előadók*, a tanítók kérdése. Tudjuk, hogy a felnőttek tanításában a tanítónak jut a legnagyobb munka, még akkor is, ha nem egymaga vezeti azt. Tudjuk azt is, hogy az iskolaév folyamán a tanítót 5–6 órai napi lelkiismeretes tanítás bizony kifárasztja. A felnőttek tanítására, szellemi igényeik kielégítésére szükség van könyvre, még pedig jó és sok könyvre, hogy anyagunk legyen és változatosak lehessünk. Itt tehát a kultúra magasabb érdekeiért való lelkesedésen kívül, egyébként is kell hozzájárulnia ahhoz, hogy a tanító népművelői feladatát ott a felnőttek körében is folytathassa. Lesznek helyek, ahol egy két ember vállán nyugszik majd a felnőttek továbbképzése és ez nem csekély dolog, aki nem próbálta, az nem is tudja. Méltányos tehát, hogy a tanító ez irányú fáradozásai elismertessenek.

Én a felnőttek tanítását semmiféle új egyesület létesítéséhez nem kötném.

Ma már mindenki úgyszólván fázik a sok egyesülettől, mert, bizony annyi van, hogy az emberek nem győzik sem a velük járó tevékenységet kifejtetni, sem pedig a díjakat fizetni. Hiába, a való élet ezt mutatja. És nekünk nem

egyesületre van szükségünk, nekünk a felnőttek tanítása kell. Ez pedig egyesület nélkül is megtehető. Még pedig úgy, hogy a központból a felnőttek tanítására vonatkozólag egységes szabályzatot adnának ki. Ezt a tanítóegyesületek magukévé teszik, a helyi viszonyokhoz mérve bővítik és a felnőttek megfelelő továbbképzéséről az egyesületi körök gondoskodnak.

Én úgy képzelem a felnőttek tanítását, mint akár az *ismétlőiskolát*, vagy ifjúsági egyesületeket, azzal a különbséggel, hogy a felnőttek tanításának csakugyan rendszeresnek és valóban létezőnek is kell lennie, nem pedig úgy, mint sajnos sok helyütt az *ismétlőiskolával* van, vagy talán éppen sehogy sincs. Hozzuk tehát a felnőttek tanítását az *iskola* közelébe, különösen a vidéken, anélkül, hogy annak bármilyen *iskolai tanítási* jellege volna.

Milyen különös az élet! *Pozsonyban* a szent *Orsolyarendűek* zárdájában már régóta gondoskodtak a felnőttek tanításáról. Az áldott-lelkű jó anyák és testvérek vasárnap délutánjaikat áldozták föl arra, hogy a felnőtt lányokat, eseledeket, nőket, akik csak jelentkeznek, *tanítsák* és reájok vallás-erkölcsös és hazafias szellemben hassanak. Hányan vannak már, akik önfeláldozó buzgalomuknak köszönik az írás-olvasás tudását.

Ime a sokak által becsmélrt zárdák termei már jó régen hirdetik a tudás ígét a *felnőttek* között is, hogy lelkük sötéttségét eloszlassák és a sötétség boruját a világosság derüje váltsa föl.

Igy oldhatjuk meg mi is a felnőttek tanítását, ha kevesebb zajjal is, de annál nagyobb sikerrel.

Foglalkozunk tehát a felnőttek tanításának kérdésével, hadd tisztuljanak az eszmék a *nép-művelés* javára.

M.

Az erdei iskola.

Az utóbbi években a tanügyi körök érdeklődése egyre fokozottabb mértékben irányult a humánus nevelési intézmények felé.

Mіндеzen intézmények hazánkban is gyökeret vertek, de a külföld egy lépéssel tovább ment: létrehozta az erdei iskolát. Időszerűvé teszi most ezt a témát a londoni Education Committee-nek (tanügyi bizottság) a múlt héten elkészült jelentése, mely az angol főváros tanügyének általános ismertetése közben foglalkozik a humánus paedagógiának ezzel az újszülöttjével is.

Az erdei iskola rendeltetése nem teljesen ismeretlen nálunk. Mindenki tudja, hogy német példán okulva, a franciák társadalmi úton, az angolok pedig London városának bőkezűségéből állítottak föl ilyen intézeteket.

Célja ez iskolának a nehéz körülmények között élő gyöngye gyermekek fölűdítése.

Az erdei iskola — s ez a fontos — a tanév folyamán tartja a vézna, satnya gyermeket a

szabadban, így nagy mértékben megkönnyíti neki a munkát, a tanulást. Az erdei iskola nem testi, vagy szellemi hibában leledző gyermekekkel foglalkozik, hanem a legszegényebb néprétegből választván ki növendékeit, megmenti azokat a silány tápláléktól, az egészségtelen lakástól, tehát a testi elsatnyulástól, s ami ezzel kapcsolatban szokott járni, a szellemi elernyedéstől. Szóval a bajt csirájában fojtja meg. Tehát olyan gyermekeket küldenek az erdei iskolába, kik fizikai gyöngeségüknel fogva nem tudnak megeröltetés nélkül olyan szellemi munkát végezni, mint a jobb körülmények között élő gyermekek.

A szegény családok szoktak a legnépesebbek lenni, azért a szülőkre nézve nagy könnyítés, ha csak bizonyos ideig is más gondoskodik egy-egy gyermekükről. De magukra a kicsinyekre nézve meg valóságos áldás ez az intézmény. A szabad levegőn való tartózkodás és a sok testmozgás fölpezsdíti a vért, fölűditi az idegeket, megacélozza az izmokat és fölfrissíti a lankadt szellemet. A londoni Education Committee jelentése szerint az erdei iskolák tanítói napról napra fokozódó haladást tapasztalnak a gyermekek figyelmének és fogékonyságának éberségében. Akik a tanteremben unottan ültek, semmi iránt sem érdeklődtek, vagy a legéberebb fegyelem dacára is folyton szórakozottak voltak, minden mással foglkoztak, csak a szőnyegen lévő tantárggyal nem, azok mintha kieserelődtek volna a szabadban: a legélénkebb érdeklődést tanúsítják a tanító magyarázatai iránt. Az erdei iskolában néhány hónap alatt annyira rendbe jön a gyermek, hogy visszatérhet a rendes iskolába és szép eredménnyel folytathatja ott a munkát.

A tanulásra délelőtt két és fél, délután egy és $\frac{3}{4}$ órát fordítanak a Bostal-woodban felállított iskolában. A tantárgyak megegyeznek a rendes elemi iskolai tárgyakkal, de a természetrajz sokkal bővebb körben tanítatják s a kézimunka gyakori alkalmazása által megóvatik a gyermek a szellemi kifáradástól s egyszersmind alakító képessége gyakoroltatik.

A kísérletek azt mutatják, hogy egyes tárgyak sokkal nagyobb sikerrel taníthatók a szabadban, mint a tanteremben. Tehát az erdei iskola nemcsak a testi, de a szellemi nevelés tekintetében is igen fontos. A jövőben e tapasztalatok alapján oda fog hatni a londoni tanügyi hatóság, hogy a parkok, kertek közelében épült iskolák tanítói a lehetőség határai között minél több időt töltsenek tanítványaikkal a szabadban, ott tanítva mindazon tárgyakat, melyek természete azt megengedi. Így az erdei iskolák felállítását a paedagógia egész birodalmában előreláthatólag nagy átalakulást fog maga után vonni.

Az eddig elért kedvező eredmény arra az elhatározásra bírta a londoni Education Committee-t, hogy egy újabb erdei iskolát állítson

föl F
szava
geinc
Ná
mek
lgen
nines
ség
Mi
a ger
d'ins
tete
Mag
An
velt
mar
paed
tásá

M
népt
21-én
tartar
toló
megh
szent
jegyz
felolv
alap
a T.
egyhá
mány
Gyula
6. Dr
7. El
adás
kítüz
S.-Kil

M
tanító
társ
Vásá
kör
Együt
adanc
időre
május

F
már
mánc
és v
mind
ilyen
sére,
tóján
helye
latok
buzd
latlan
terlés

föl Forest-hill-en s 4000 font sterlinget (96000 K.) szavazzon meg ezen iskolák jövő évi költségeinek fedezésére.

Nálunk is óriási számban vannak olyan gyermekek, kiknek létfeltételük egy ilyen iskola. Igen sok gyermek azért pusztul el korán, mert nincs, aki zsenge korában kiirtsa belőle a betegség csiráját.

Mindenkor hazafiúi büszkeséggel emlékezem a genfi tanügyi tanácsnak ezen szavaira: *Enfait d'instruction publique, la Hongrie marche à la tête des nations civilisées* (A tanügy terén Magyarország a művelt nemzetek élén halad).

Amely országnak tanügyi fejlettségét a művelt külföld is kénytelen elismerni, az nem maradhat a többi államok mögött a humánus paedagógia legújabb vívmányának megvalósításában.

Nemes Jenő.

EGYESÜLETI ÉLET.

Meghívó. A Ságvár-Karád egyh. ker. róm. kath. néptanító-egyesület rendes tavaszi körgyűlését f. hó 21-én Karádon a róm. kath. elemi iskolában fogja megtartani, melyre az egyesület rendes, tiszteletbeli, pártoló tagjai s a nagyérdemű tanügybarátok tisztelettel meghívotnak. Tárgysorozat: 1. Reggeli fél 9 órakor szentmise. 2. Elnöki megnyitó beszéd. 3. A mult gyűlés jegyzőkönyvének felolvasása és hitelesítése, névsor felolvasása s új tagok felvétele. 4. A «*Gondviselés*» c. alap egy fontosabb ügyének rendezése, miért is kérjük a T. tagokat, hogy tagsági könyvecskéiket s a veszprémi egyházmegyében első alkalommal nyert kinevezési okmányukat magukkal hozni sziveskedjenek. 5. *Rédey Gyula* karádi osztálytanító úr gyakorlati előadást tart. 6. Dr. *Pados Gábor* karádi káplán úr felolvasást tart. 7. Elnök 1907. évi jelentése. 8. Pénztárnok 1907. számadásának megvizsgálása. 9. Indítványok, dolgozatok kitézése s a jövő őszi gyűlés helyének megállapítása. S.-Kiliti, 1908. május 1-én. *Teleki István* egys. elnök.

Meghívó. A szombathelyi-egyházmegyei róm. kath. tanítóegyesület jánosházai köre, *Illa István* káldi kártárs elhalálózása folytán, tavaszi gyűlését *Káld* helyett *Vásárosmiskén* tartja meg június hó 2-án, amelyre a kör tagjait és a tanügy barátait tisztelettel meghívom. Együttal fölkérem azon tagtársakat, kik e gyűlésen előadandó munkákra vállalkoztak, hogy azokkal, a jelzett időre elkészülni sziveskedjenek. *Vásárosmiskén*, 1908. május 5-én. *Szabó Imre*, körelnök.

IRODALOM.

Földrajzi tankönyvek népiskolák számára. Esmekapcsolás révén minden tudományág fontos eszköze lehet ugyan a hazafias és vallásos gondolkodásmód kifejlesztésének, mindazonáltal kevés szakban nyílik tágabb tér ilyen irányú eszjárás nevelésére és megerősítésére, mint a geográfában. A leíró földrajz tanítójának bőséges alkalma nyílik az emlékezetesebb helyekhez fűződő nemzeti és vallásos gondolatok felelevenítésére, a mult dicső példáin felbuzduló hazafias érzések erősítésére, a jogosulatlan nemzetiségi aspirációknak helyes irányba terelésére és a közös hazához ragaszkodó össze-

tartásnak ápolására. A helyesen irányított földrajzitanítás történelmi, néprajzi, irodalom- és vallástörténeti kiteréseivel maga elégséges jó közszellemnek kialakítására. Az iskolai tanításnak sikere azonban föltétlenül megkívánja, hogy a tanulók otthon olyan tankönyvekből ismételhesék az iskolában hallottakat, amely könyveknek szelleme megegyezik a tanításéval. A Szent-István-Társulat e célból már régebben megkezdte a megyei földrajzok megírását. Jeles katholicus paedagógusok a földrajz és a földrajzhoz összekapcsolható egyéb tudományok eredményeinek felhasználásával olyan tankönyveket írtak, amelyek ideálisan jó segédeszközei a magasabb szempontokra is tekintő földrajzitanításnak. Tiszteletpéldányokat kívánatra küld a kiadó Szent-István-Társulat. Eddig e sorozatban a következő könyvek jelentek meg:

Győrffy János és Tárnay Andor. Földrajzi előismeretek. Abauj-Torna vármegye rövid földrajza. Megyei színes térképpel. Kötve 52 fillér. — *Győrffy János és Kiss Ildebert.* Földrajzi előismeretek. Arad vármegye rövid földrajza. Aradvármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János és Székely Károly.* Földrajzi előismeretek. Baranya vármegye földrajza. Baranya vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János és Kiss Ildebert.* Földrajzi előismeretek. Bars vármegye földrajza. Bars vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János és Szentkeresztzy Tivadar.* Földrajzi előismeretek. Bihar vármegye és Nagyvárad rövid földrajza. Bihar vármegye színes térképével. Kötve 56 fillér. — *Győrffy János és Lchotzky József.* Földrajzi előismeretek. Borsod vármegye rövid földrajza. Borsod vármegye színes térképével. Kötve 52 fillér. — *Győrffy János és Hámosi Márton.* Földrajzi előismeretek. Csongrád vármegye rövid földrajza. Csongrád vármegye színes térképével. Kötve 52 fillér. — *Győrffy János és Paulovits Alajos.* Földrajzi előismeretek. Fejér vármegye rövid földrajza. Fejér vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János és Oreges Kálmán.* Földrajzi előismeretek. Győr vármegye és Győr város rövid földrajza. Győr vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János és Szabó Sándor.* Földrajzi előismeretek. Háromszék vármegye rövid földrajza. Háromszék vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *R. Fucsek László.* Földrajzi alapfogalmak és Jásznagykun-Szolnok vármegye leírása. Színes megyei térképpel. Kötve 32 fillér. — *Tóth Lajos.* Nógrád vármegye rövid földrajza. Nógrád vármegye színes térképével. Kötve 36 fillér. — *Győrffy János és Zelliger Arnold.* Földrajzi előismeretek. Nyitra vármegye rövid földrajza. Nyitra vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Győrffy János.* Földrajzi előismeretek. Pest-Pilis-Solt-Kiskún vármegye és Budapest székesfőváros rövid földrajza. Pestvármegye színes térképével. II. kiadás. Kötve 48 fillér. — *Győrffy János és Zelliger Arnold.* Földrajzi előismeretek. Pozsony vármegye és Pozsony város rövid földrajza. Pozsony vármegye színes térképével. Kötve 48 fillér. — *Gondos József.* A szülőhely és Somogy vármegye földrajza. Somogy vármegye színes térképével. Második kiadás. Kötve 48 fillér. — *Győrffy János és Hámosi Márton.* Földrajzi előismeretek. Torontál vármegye rövid földrajza. Torontál vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Barabás György.* Földrajz a vasvármegyei népiskolák III—VI. osztálya számára. XII. kiadás. Vas vármegye színes térképével. Kötve 48 fillér. — *Gubicza Lajos és Győrffy János.* Földrajzi előismeretek és Veszprém vármegye rövid földrajza. Veszprém vármegye színes térképével. Kötve 40 fillér. — *Esles Károly és Győrffy János.* Földrajzi előismeretek és Zala vármegye földrajza. Zala vármegye színes térképével. Kötve 32 fillér. — *Győrffy János*

és *Hámori Márton*. Földrajzi elfismeretek. Zemplén vármegye rövid földrajza. Zemplén vármegye színes térképeivel. Kötve 40 fillér.

A magyar nyelv és fogalmazás kézikönyve. Elemi iskolák számára írta *Ember Károly*. Kiadja a Szent-István-Társulat. I. rész. II. osztály. Ára 20 fillér. II. rész. III. osztály. Ára 28 fillér. III. rész. IV. osztály. Ára 32 fillér. IV. rész. V—VI. oszt. Ára 32 fillér. Az első népiskolai tankönyv volt a magyar tankönyvirodalomban, amely a grammatizáló nyelvtanítás ellen hangoztatott elítélő vélemények megszüntetésére a gyakorlat terén vette fel a harcot és pedig nem kísérletképpen, hanem öntudatos tetszerőséggel és így teljes sikerrel. A később megjelent tantervek már ezt a rendszert írták elő s a később megjelent nyelvkönyvek ezt igyekeznek követni. A könyv didaktikus elve, hogy minden nyelvtanítási óra egy-egy lépéssel tökéletesebbé tegye a gyermek nyelvértékét és nyelvtudatát s ezzel a magyar nyelv szellemének és törvényeinek megfelelően teljesebbé tegye egyszerűságra és irásban való beszélését, illetőleg fogalmazását. Ezt az elvet már a II. osztályban megvalósítja és a gyermeknek egyéb tárgyakból nyert ismeretét gyarapodásával fokozatosan tökéletesebbé lesz szó és írásbeli fogalmazási készsége is. A nyelvtényeket nem a nyelvtani szabályok száraz megtanulása végett fejteti ki, hanem azért, hogy azok megismerése által a gyermek elő és írásbeli beszédét, helyesírási érzékét fogalmazási készségét fokról-fokra tökélesítse. A könyv feladványai szigorúan a gyermek ismeret- és kedélyvilágához alkalmazkodnak. A »*begyakorlás*» és »*alkalmazás*» gyakorlatai meg oly gondnal és gyakorlati érzékkel vannak megválogatva, hogy azok feldolgoztatása közben maga a tanító, aki a könyvet használja, örömmel tapasztalja növendékeinek a magyar nyelv és fogalmazásban való haladását és fejlődését. Megismerés és a növendékekkel való használatba vétel végett tisztelet-példányokért tessék a kiadóhoz fordulni: *Szent-István-Társulat Budapest, VIII., Szentkirályi-utca 28.*

VEGYESEK.

A Szent-István-Társulat közgyűlése. Hatvanadik közgyűlést tartotta május 7-én hazai katolicizmus legerősebb kulturintézménye: a Szent-István-Társulat. Dicső múltja tekinthet vissza s mai közgyűlése tanúságot tett arról, hogy a Társulat ma is a múlt dicső hagyományainak útjain halad. A közgyűlés lefolyásáról tudósítanunk a következő: A közgyűlést megelőzőleg báró *Hornig Károly* veszprémi püspök szentmisét mondott, melyen a közgyűlés összes tagjai résztvettek. 10 órakor vette kezdetét a közgyűlés. A díszterem megtelt etetőlközéssel, melynek soraiban ott láttuk a következőket: Dr. *Városy Gyula* kalocsai érsek, dr. *Kohl* Medárd püspök, *Fajda* Odón zirci apát, *Várady* L. Árpád c. püspök, gróf *Zichy* Aladár ő felsége személye körüli miniszter, gróf *Apponyi* Rezső, báró *Förster* Gyula, *Molnár* János preláus, dr. *Ernst* Sándor, gróf *Maiáth* Géza, dr. *Rada* István, *Horváth* István, dr. *Simon* György kanonokok, *Kollányi* Ferenc preláus, jáki apát, dr. *Waller* Gyula rektor, *Osárszky* István primási titkár, *Kántor* Károly apátplébános, dr. *Roblsek* Ferenc személynári alkormányzó, dr. *Kiss* János, dr. *Mihályfi* Akos, dr. *Báló* Dezső, dr. *Timon* Akos, dr. *Aldassy* Antal, dr. *Asay* Antal, dr. *Székely* István, dr. *Hannay* Ferenc, dr. *Dobák* János egyetemi tanár, *Nemes* Antal preláus, *Fári* Béla, *Gerely* József, *Sziklay* János, *Huszár* Károly szerkesztők, *Lipthay* Kornél, dr. *Révay* Tibor érseki titkár, lovag *Ember* Károly, *Friedrich* István, dr. *Reiner* János, *Démonkos* István, *Németh* Gyula, dr. *Moldoványi* Gyula, *Novák* Lajos, *Györffy* János, dr. *Lukács* József, *Kohl* Ferenc, *Bach* János, *Szentiványi* Károly, dr. *Tóth* Miklós, *Simon* Ignác, stb. Ott volt továbbá a Szent-István-Társulat tisztviselői kara, a központi papnevelő, a *Bernardinum* és a *Norbertinum* növendékei. Az elnöki

emelvényen az elnökölő báró *Hornig* Károly veszprémi püspökön kívül helyet foglaltak: gróf *Zichy* Nándor tárnokmester, a Társulat világi elnöke, dr. *Giesswein* Sándor kanonok, orsz. képviselő, alelnök, *Erdösi* Károly igazgató és lovag dr. *Balogh* Sándor, a számvizsgáló bizottság elnöke. Báró *Hornig* elnökölő püspök mondott mindenekelőtt magas szárnyalású megnyitó beszédet. A nagyjelentőségű beszédét lapunk vezető helyén közöljük. Ezután dr. *Giesswein* Sándor alelnök mondotta el magasszínvonalú beszámoló beszédét a Társulat múlt évi működéséről. Ezután következett *Erdösi* Károly igazgató évi jelentése. A tetszéssel fogadott jelentés elfogadása után a számvizsgáló bizottság jelentését olvasták föl. Majd az igazgató-választmányt egészítették ki. Ezután kihirdették a Tudományos és Irodalmi Osztály új tagjait, akiknek választását a heregeprimás jóváhagyta. Ezek az I. osztályban dr. *Andor* György, dr. *Friedrich* István (*Göresömi* Dénes), *Kmosko* Mihály, ifjú *Számgyi* József, a II. osztályban dr. *Lukács* József, dr. *Varga* Dávid és dr. *Tóth-Szabó* Pál. Br. *Hornig* Károly szükségesnek tartja, hogy a Magyar Egyháztörténeti Emlékek iskolák, irók, lapok számára bizonyos számú példányt szerezzenek meg az Irodalmi Osztálytól. Hogy miképpen, arra nézve majd tud módot szerezni. (Eljenzés.) Köszönetet mondott a megjelenteknek és a tisztikarnak. Végül gróf *Zichy* Nándor megköszönte a püspök fáradozását: a püspök pedig a heregeprimási fölhatalmazás szinté adását adta a jelenlévőkre.

A Szent-István-Társulat Tudományos és Irodalmi ülésein *Giesswein* Sándor elnökölt. Dr. *Bodiss* Jusztin felolvasta Xenophon Sokratesről írt munkájának pedagógiai szempontból értékes részleteit. A keresztény irányú nevelésnek — kezdte felolvasását — mely a szent-atyáktól maradt örökségül az egyház iskoláira, mindent kifejező jelszava: a »*paedagogus in Christum*», vagyis azon vallás-erkölcsi eszmék és igazságok kikeresése és felhasználása a görög-római irók munkáiból, amelyek az »*anima naturaliter christiana*» bélyegét viselik magukon. Ennek a tanításmódnak, a görög tragikusok és *Pindaros* mellett, önként kínálkozó, legbővebb forrása Sokrates rendszere, amelyből sarjadottak a későbbi filozófiai iskolák mind s amelyek hatása elnyulik napjainkig. Sokrates tanítványainak műveit az új kor kritikája minden oldalról megbolygatta, s különösen az utóbbi negyedszázad filológusai valóságos vívizekcióban részletezték az egyik tanítványának, Xenophonnak ide vágó munkáját, úgy, hogy komolyan szembe kellett immár nézni a túlzók kifogásaival, mert ha alaposak volnának az említett kifogások, akkor Xenophon művének nem volna többé helye tanításunk tervében. Amde szerencsére, egyik kritikusknak a kifogásai sem olyanok, hogy Xenophon művének árthatnának, azaz a nála jelentkező Sokrates alakját és eszméit hitelvesztettekké tehetnék, vagy hamisítottaknak bizonyíthatnák. Az ő kornak u. n. Szent János-féle evangéliuma tehát ezután is bátran szerepelhet középiskoláinkban a természetes erköstan katejaként s a krisztusi erköstan alapvetéseként, mindenesetre jobban, mint az újabb időknek ártalmas, mert a kereszténységet leszorítani törekvő filozófiai rendszerei. Az értekezésnek nagyobb része a túlzó kritikák cáfolatával foglalkozik, kisebb fele pedig a Xenophontól rajzolt Sokrates alakját veti össze a Platonnál levő rajzollal, melyek különösen kiegészítik egymást: végül a korunk szociális és vallásos irányának megfelelő eszméket domborítja ki, amelyek harmadfélezer évvel ezelőtt hangoztak ugyan el Sokrates ajkáról, de azért örök érvényűek, egészen korunkba illők s a krisztusi erköstantannak, erősítésére szolgálnak. A Xenophon szóban forgó művéhez fűződő kritikának első ismertetése ez az értekezés irodalmunkban, hivatva arra, hogy a keresztény hitvallásos iskolák üdvös szellemét és módszerét igazolja s a magyar gimnáziumok tanítása-tervét továbbra is követhetőnek mutassa be. A tetszéssel fogadott felolvasáshoz hozzászóltak dr. *Kiss* János egyetemi tanár és dr. *Bita* Dezső s mindketten a felolvasás félremagyarázható passzusainak helyes értelmezését ajánlották.

A
pécsi
dr. M
Pius
lyesen
egyhá
Ki
res-ple
egyhá
merés
meséb
művei
ízen
magár
népne
crdem
loktér
mélvél
Ka
tergom
Károly
igazga
velés
kező
kath.
sedess
déséne
Os
társain
gezték
1908.
szentp
elnök.

lése
lev
sze

A
hirdett
turából
Stóla
magyar
által, 7
osztalt
lések t
Pályáz
u. p. T
d. e. 9
tornak
azonna

van
Ist
szá
retül
az
ható

A pécsi püspök Rómában. Gróf Zichy Gyula pécsi püspök az Orsz. Kath. Tanügyi Tanács védőelőnöke dr. Mosonyi Dénes kíséretében Rómába indult, hogy X. Pius pápa ötvenéves papi jubeliama alkalmából személyesen mutassa be ő Szentségének a saját és egész egyházmegyéje hódolatát.

Kitüntetés. Kudora János tanfelügyelő, viski esperes-plébánosnak ő felsége a lelkipásztorkodás és az egyházi irodalom terén kifejtett sok évi működés elismerésül a Ferenc-József-rend lovagkeresztjét legkegyelmesebben adományozta. Kudora, kinek egyházi irodalmi műveit a budapesti egyetem hittudományi kara is több ízben jutalmazta, kivált tanügyi működésével vonta magára a kultuskormány figyelmét. Kitüntetésében a népnevelés munkásai és barátai nemcsak a személyes érdem jutalmazását látják, hanem a népnevelés homlokterébe állítását, melynek gróf Apponyi miniszter személyében ezuttal szokatlanul meleg pártfogója akadt.

Kath. tanítók egy kath. tanferfiúhoz. Az esztergomjárasi tanítói kör értesülvén arról, hogy Ember Károly lovag, a budapesti kir. kath. tanítónőképző-intézet igazgatója ez évben tölti be 25-ik évét a kath. nevelés munkájában, f. hó 7-én tartott üléséből a következő szavakkal üdvözölte őt: Az esztergomjárasi róm. kath. tanítói kör mai közgyűléséből szeretettel és lelkesedéssel üdvözlöi nagyságodat közhasznú tanítói működésének 25 éves évfordulóján. Bertalan, elnök.

Osztálytársak találkozója. Felhívom szeretett karszűcsim, akik velem a csiksomlyói tanítóképzésben vettek részt (1903), hogy az ötéves találkozóra Csiksomlyón, 1908. június 29-én megjelenni sziveskedjenek. Kezelőszentpál, 1908. május 6. Földes Zoltán, kath. néptanító, elnök.

Felölös szerkesztő: Ember Károly.

Kérelem! Zavarok és késedelmek elkerülése végett, minden hirdetésre vonatkozó levelet a kiadóhivatal címére — nem szerkesztőség — kérünk küldeni.

PÁLYÁZATOK.

Kassai egyházmegye.

A rátkai róm. kath. kántortanítói állásra pályázat hirdettetik. Fizetése tandíjból 540 kor., a község pénztárából 300 kor. Gabonaváltóság címén 120 korona. Stóla körülbelül 114 kor. Tüzelő fejében 50 kor. Két magyar bold föld beszántva, behordva a községi lakosok által, 76 kor. Lakás, kert természetben. Kötelessége az osztatlan I—VI. osztály mindennapi és ismétlős tankötelesek tanítása, a kántori teendők lelkiismeretes végzése. Pályázati kérvények május 17-ig, plébániai hivatal Rátka, u. p. Tállya címzendők. Választás és kántori próba 18-án d. e. 9 óra. Utazás nem díjaztatik. A megválasztott kántornak állását évközben elhagynia nem szabad. Az állás azonnal elfoglalandó. 126 1—1

ELFOGYÓFÉLBE

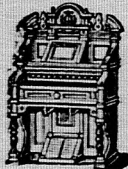
van az oly nagy keresletnek örvendő b. e. Csima István főkantor által összeállított, az egész országban ismeretes 253 valogatott szép orgonakíséretű gyasmise-énekvár. Míg az új kiadás megjelenik, az eredeti 8 korona ár helyett 5 koronáért kapható a szerző özvegyénél Kiskunfélegyházán. Az új kiadás ára ismét 8 kor. lesz. 122 3—5

Orgona-harmoniumokat

mindkét rendszer szerint legolcsóbban szállít

PAJKR REZSŐ és TSA

Budapest, X., Delej-utca 11/B (Tisztviselőtelep.)

Pedálos harmoniumok mindkét rendszer szerint és minden nagyságban pontos orgona-méretekkkel templomok, szemináriumok részére és mint gyakorló orgonák. Bérmentes szállítás az utolsó vasúti állomásig. Tantereknek s lelkészeknek különös szavalékengedmény. Árjegyzék ingyen és bérmentve. Részletizetés engedélyezve. 796

Részletes tanmenet

(kész tananyagbeosztás és órarend) a róm. kath. püspöki tanterv alapján az I és II tanítói iskola számára. Megrendelhető megjelenésig (július 1-ig) 4 korona előfizetési, azután 5 korona bolti áron. A tanmenet készítéséhez csinos nyomtatványfüzet a VI. osztály számára 2 korona, a IV. osztály számára 1.80 korona, a III. osztály számára 1.60 korona, a II. osztály számára 1.40 korona, az I. osztály számára 1 korona, az Államsegély-kérvény és mellékletei 2 korona, A Népművelési Egyletek Szervezése 1 korona előleges beküldése mellett

Gyerkes Mihály igazg.-tanítónál Székelyudvarhely.

712

Elismert csak elsőrangú műremek a valódi

ZIMMERMANN-féle

HARMONIUMOK

házi, iskolai és templomi célokra.

Tanároknak részletizetésre megegyezés szerint.

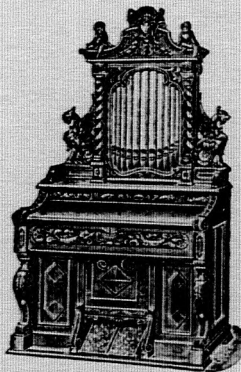
Nagyon ajánlatos különlegesség:

ZIMMERMANN-féle
iskolaharmoniumok
170, 190 és 220 K.

Képviselet Ausztria - Magyarország részére:

HÖRL NÁNDOR
POZSONY,
Ventur-utca 24.

Képes árjegyzék ingyen.

Ujdonság! 450 Ujdonság!

Pianino „Continental“

teljes zongorahanggal; elegáns elsőrendű Salon-Pianinot 560 koronáért

Csak a fenti cégnél kapható. Prospektus ingyen.

Ifjúsági iratok elemi iskolás tanulók számára.

A jó olvasmány, ha hozzáilleszkedik az iskolai oktatáshoz, legerősebb támasza ennek az oktatásnak. A hittan, történelem, természettudományok vagy földrajz körébe vágó ismereteket, a becsület, erkölcsös életre vezérlő elveket, melyekkel a jó tanító megtöltötte tanítványai szívét és lelkét, egy-egy hasonló irányú füzet vagy könyvecske úgy megrögzítheti, úgy megerősítheti, hogy azután a bajjal-nyomorúsággal teljes évek hosszú sora sem lesz elegendő azoknak eltömpítésére, elhalványítására. Igen jól ismerik a könyv s főképen a könnyű olvasmányok ilyen maradandó hatását a hazát és vallást gyűlölő szociáldemokraták s ezért tevékenységük oroszlánrésze a szóbeli agitáció mellett éppen a nép s az új benyomások iránt fogékony ifjúság számára készült olvasmányok terjesztéséből áll. Könyveik, füzetek mérget, szellemi nyavalyákat, erkölcsi mételyt terjesztenek. Azoknak már a közbevétele is fertőz. Ismerve az olvasmányok roppant jelentőségét, a **Szent-István-Társulat** már 60 év óta igyekszik jó könyvekkel, füzetekkel ellátni a magyar nép apraját-nagyját. Alább felsorolt ifjúsági iratait — melyek azonban csak csekély hányada nagyszámú ilyen kiadványainak — évek óta olvassa sok tanulsággal és lelki nemesedéssel ezer meg ezer magyar katolikus ifjú s minél több tanulónak szellemi tápláléka fog a Szent-István-Társulat könyvei közül kikerülni, annál több magyar embernek jövőendő életéről remélhetjük, hogy az nem az izgatók istentelen és hazátlan tanai, hanem az Anyaszentegyház parancsai és édes hazánk szeretete szerint fog igazodni. A közeledő évvégi jutalomkönyv-osztásra való tekintettel melegen ajánljuk a tanító uraknak következő ifjúsági iratainkat:

Anhi A. Falusi gyermekek könyve. (Két kép.) Kötve ...	Kor. —,80	Győrffy János. Szavalókönyv. III. füzet. Kor. —,32
Aranka, vagy: Az alázatosság diádala a kegyesség fölött. Kötve ...	1.—	A IV. osztály számára. Kötve ...
Aschenbrenner József. Aranykönyv. G. Betej után franciából. Képekkel. Vázsonba kötve ...	2,60	— Ugyanaz. IV. füzet. Az V. osztály számára. Kötve ...
B. Büttner Lina. Anut a csillagok látnak. Elbeszélés az ifjúság számára. Képekkel. Félvázsonkötésben ...	1,40	— Ugyanaz. V. füzet. A VI. osztály számára. Kötve ...
— Egész vázsonkötésben ...	2.—	— Ugyanaz. Az öt füzet egybe kötve ...
— Öt évi táblázó. Ell-szelés fiatal leányok számára. Képekkel. Vázsonba kötve ...	2.—	Ifjúság öröme. Olvasmányok kislány- és leánygyermek számára. I. kötet. Finom kiadás vázsonkötésben ...
Czike Imre. Felhőesek. Számos képpel. Kötve ...	1,20	— II. kötet. Finom kiadás vázsonkötésben ...
Dedek-Crescens Lajos. Maria-legendák. A Magyar Ifjúság számára. Udvarry Geza rajzaival. Kötve ...	2,40	— III. kötet. Egyszerű kiadás félvázsonkötésben. Finom kiadás vázsonkötésben ...
Demény Dezső. A Trifolium vagy három jó madár kalandjai, melyeket az ifjúság epülésére elmond a Trifolium egyik tagja. Képekkel. Félvázsonba kötve ...	—,50	— IV. kötet. Egyszerű kiadás félvázsonkötésben ...
— Vallásosság és kincsavagy. Ifjúsági elbeszélés Mexikó meghódítása idejéből. (4 kép.) Kötve ...	2.—	— Finom kiadás vázsonkötésben ...
Domonkos István. Barázdák a szántó földön. Elbeszélések. Füzve ...	—,40	— V. kötet. Egyszerű kiadás félvázsonkötésben ...
Győrffy János. Új magyar köszöntő. Családi ünnepségek alkalmára való köszöntések. Versekben, levél- és beszédalakban szülők, nagyszülők, rokonok, tanítók és ismerősökhöz stb. A tanulóifjúság és felnőttek számára. Kötve ...	1.—	— Finom kiadás vázsonkötésben ...
— Magyar Szavalókönyv. Valogatott költemények. I. füzet. Az elemi fiú- és leányiskolák I. és II. osztályú növendékei számára, valamint magánhasználatra. Kötve ...	—,32	Kincs István. Romok a rem fölött. Történelmi elbeszélés. Kötve ...
— Szavalókönyv. II. füzet. A III. osztály számára. Kötve ...	—,32	— A testvérek. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Második kiadás. Kötve ...
		— A vadon gyermeke. Ifjúsági elbeszélés. Két képpel. Kötve ...
		Népiratkák a magyar történelem köréből: <i>Mátyás király.</i> a nép barátja. (38. szám.) ...
		— <i>Szent László király.</i> (65. szám.) ...
		— <i>Borára derű,</i> vagy: az 1867-iki kiegyezés története. (63. szám.) ...
		— <i>A magyar szent korona és a koronázási jelvények.</i> (64. szám.) ...
		— <i>Ezer esztendő,</i> vagy: a magyarok honfoglalása. (114. szám.) ...
		— <i>Ercsébét, magyarok királynéja.</i> (145. sz.) ...
		— <i>Szent István első magyar király.</i> (168. sz.) ...
		— <i>A Szent Jobb,</i> vagyis: az I. apostoli király dicsőséges szent jobb kezének története. (169. szám.) ...

Megrendelhetők Bpest, IV., Kecskeméti-u. 2. a Szent-István-Társulat könyvkereskedésében.